

All-Time Favorite (2025)

SULAT NINA ADRIAN CAMINONG AT GABBY METEORO

SINING NI JANSSEN MENDOZA

DIBUHO NINA ALEC DE OCAMPO AT MIA ESCOBILLO

“HOT LIKE A BULLET, FLYING TOO FAST, I COULDN’T CATCH IT.”

Mainit talaga ang politika—parang barilan ang palitan ng akusasyon, lalo na tuwing halalan. Bago pa man matapos ang 2025 elections, nagmistulang telenobela ang Kongreso: may bida, kontrabida, at higit sa lahat, may pamatay na *plot twist*. Sa gitna ng kaguluhan, isang pangalan ang muling lumutang: GABRIELA.

Hindi artista, pero laging *headline*. Hindi bida, ngunit laging nasa gitna ng gulo. Hindi kontrabida, subalit laging napagbibintangan. Sa kantang “Gabriela” ng Katseye, siya ang “main attraction.” Ngunit sa politika, siya ang karakter na gustong burahin sa *script*.

“THE STARRING ROLE, THE MAIN ATTRACTION.”

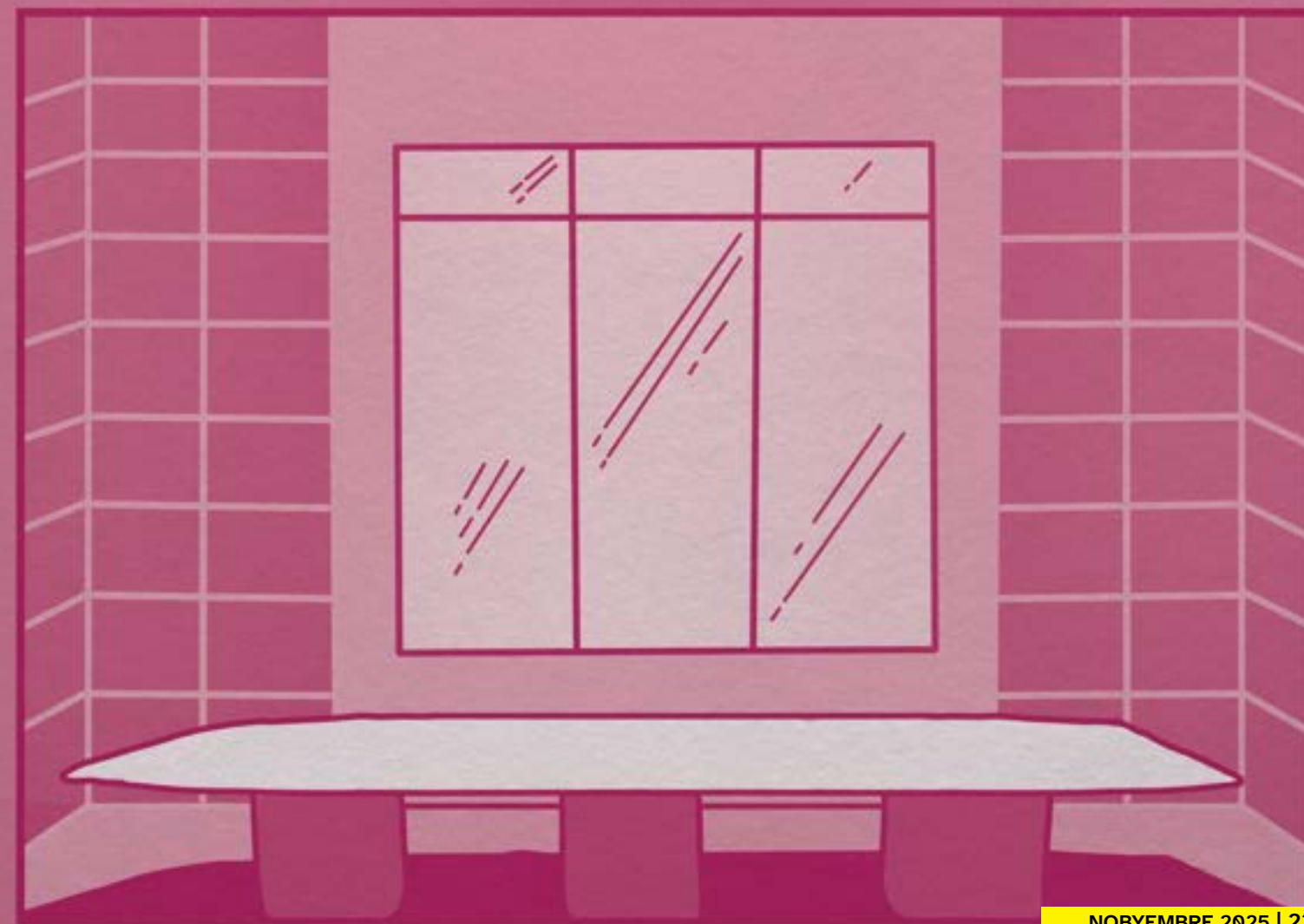
Sa bawat halalan, aakalaing awdisyon ng mga party-list ang Kongreso—lahat gustong maging boses ng marhinalisado. May mga hindi *age-appropriate* sa papel, at

may mga gasgas na ang linya. Noong Hunyo, tinanggal ng COMELEC ang Duterte Youth matapos ideklarang walang bisa mula simula ang kanilang rehistrasyon dahil sa mga hindi makatotohanang pahayag at kawalan ng tunay na representasyon sa kabataan (Flores, 2025).

Sa gitna ng *rehearse* at *retake*, nitong Setyembre, naganap ang pinakamalaking *plot twist* nang muling lumabas ang GABRIELA. Sa 256,811 boto, iprinoklama ito bilang ika-64 na *party-list seat*, kumukumpleto sa 20.4% ng puwesto ng Kamara (Samara, 2025). Habang ang iba ay nagmamadaling humabol sa ilaw ng kamera’t kamara, nananatiling tapat ang GABRIELA sa tungkulin: itaguyod ang karapatan ng kababaihan, kabataan, at LGBTQIA+.

“YOU GOT EVERYBODY’S EYES UNDRESSING YOU.”

Kalakip ng pagkakaroon ng *spotlight* ang batikos. Sa lipunang patriyarkal ng Pilipinas, karaniwan na ang paghuhubad sa dangal ng kababaihan. May mga tagasuporta ng Duterte Youth na sinisisi sa GABRIELA

ang *disqualification* ng kanilang grupo kahit wala namang kinalaman. Nariyan din ang kontrabidang National Task Force to End Local Communist Armed Conflict (NTF-ELCAC), na nagsampa ng petisyong ipawalang-bisa ang proklamasyon ng GABRIELA na para bang isang anomalya na kailangang itama.

Sa loob ng pamahalaan, buhay na buhay ang *misogyny* kung saan ang katawan at boses ng kababaihan ay ginagawang laruan ng awtoridad. Nariyan si Robin Padilla na umani ng batikos sa pahayag niyang mayroong “*sexual rights*” ang asawang lalaki kahit tumanggi ang babae. Hindi rin pahuhuli ang *newbie* kontrabidang si Kiko Barzaga na nagpakalat ng *lewd photos* at *misogynistic comments* na para bang nakalimutan niyang mambabatas siya, hindi Facebook *troll*.

“BACK OFF OF MY FELLA.”

Habang abala ang ilan sa paghubad ng dangal ng kababaihan, abala naman ang iba sa pag-aagawan ng puwesto. Kung sa *music video* ng Katseye, lalaki ang pinag-aagawan, sa kongreso naman—puwesto, kapangyarihan, at pondo. Sa orihinal na *script* ng 1987 Philippine Constitution, mga marhinalisado ang dapat kinakatawan ng mga *party-list*. Pero bakit napuno na ito ng mga korporasyon, dinastiya, at militar? Ang *producer*: ang 2013 Supreme Court ruling na pinayagang lumahok kahit ang mga hindi marhinalisado. At ang ending? Ang mga *indie* actors ng politika—ang mga progresibong grupo na talagang may kinakatawan ang kalimitang nakikipag-agawan sa kapwa *indie*... *indie* naboto... para sa katiting na papel na ibinibigay ng Kongreso. Samantala, ang mga party-list gaya ng Bagong Henerasyon, ACT-CIS, at Duterte Youth pati na rin ang mga anak ng mga beterano sa industriya ang nakakakuha ng *lead roles* kahit puro papogi lang—lahat galing sa *casting agency* ng mga dinastiya’t patron na matagal nang bida sa entablado ng kapangyarihan.

“ÉL LLEGÓ CONMIGO Y CONMIGO SE VA.”
(HE CAME WITH ME AND HE GOES WITH ME.)

Sobrang latina! Este, sobrang *late* na... ng proklamasyon ng GABRIELA. Ngunit gaya ng kanta, dala nila ang kababaihan sa pagtakbo, dadalhin din ito sa pagkapanalo. Sa kanta, ito’y linya ng *assurance* na hindi iiwan ang minamahal. Sa bersiyon ng GABRIELA, ito ay pangako ng paninindigan— anumang mangyari, hindi nila iiwan ang mga sektor na kanilang kinakatawan.

Sa kongresong puno ng *retakes*, nananatiling buo ang karakter ng GABRIELA. Nitong 2023 lamang, may naitalang 8,055 kaso ng Violence Against Women and Children (VAWC) at higit 11,500 kabuuang kaso ng pang-aabuso (Philippine Commission on Women, 2024). Ayon pa sa Philippine Statistics Authority (2022), 17.5% ng kababaihang edad 15-49 ang nakaranas ng karahasan—mga numerong patuloy na tinutugunan ng GABRIELA sa pamamagitan ng pagsusulong ng mga batas tulad ng Anti-VAWC Act at ng Expanded Maternity Leave Law (Center for Women’s Resources, 2025). Patuloy din nilang ginagamit ang

plataporma para imbestigahan ang mga kaso ng pang-aabuso, ipaglaban ang karapatan ng kababaihan at kabataan, at itulak ang mga patakarang tunay na makatao. Sa gitna ng kongresong puno ng palabas, sila ang patunay na may mga karakter na hindi umaarte kundi lumalaban.

“HANDS OFF, GABRIELA!”

Sa kanta ng Katseye, ito ay pakiusap na huwag agawan ng minamahal; sa politika, panawagan ito laban sa mga puwersang gustong patahimikin ang mga progresibong tinig. Ngunit sa halip na umurong, nanatiling matatag ang GABRIELA—simbolo ng kababaihang lumalaban para sa mga inaaping sektor. Bilang *final chorus*, “Hands off GABRIELA!” para sa mga red-tagger; “Hands up, GABRIELA!” sa mga batas at labang patuloy nilang isinusulong.

Kung nais nating baguhin ang *script*, kailangang repasuhin ang mga patakaran ng *party-list system* upang masiguro na ang bawat boto ay tunay na boses ng nasa laylayan, sapagkat ang laban ng GABRIELA ay laban ng mamamayan para sa kongresong hindi telenobela, kundi espasyo ng pagbabago.

Sanggunian:

End VAW 2022 campaign. Philippine Statistics Authority. (2022). [https://psa.gov.ph/sites/default/files/infographics/ons-cleared\)_End_VAW_2022_Campaign_-1_ONS-signed.pdf](https://psa.gov.ph/sites/default/files/infographics/ons-cleared)_End_VAW_2022_Campaign_-1_ONS-signed.pdf)

Flores, D. N. (2025, October 1). *Comelec final ruling Voids Duterte Youth's 3 House seats.* Philstar.com. <https://www.philstar.com/headlines/2025/10/01/2476737/duterte-youth-loses-bid-3-seats-comelec-ruling-becomes-final>

Gabriela Women's Party, a legislative champion of women's demands: CWR: Center for women's resources. CWR | Center for Women's Resources. (2025, May 26). <https://vcenterforwomensresources.org/blog/2025/05/20/gabriela-womens-party-a-legislative-champion-of-womens-dvmands/>

PCW calls for an end of violence against women (VAW) and its colonial roots towards a Bagong Pilipinas | Philippine Commission on women. Philippine Commission on Women. (2024, October 18). <https://pcw.gov.ph/pcw-calls-for-an-end-of-violence-against-women-vaw-and-its-colonial-roots-towards-a-bagong-pilipinas/>

Sampang, D. (2025, September 17). *Gabriela officially proclaimed as winning party list in May 2025 polls | inquirer.net.* INQUIRER.net. <https://www.inquirer.net/455298/gabriela-officially-proclaimed-as-winning-party-list-in-may-2025-polls/>

